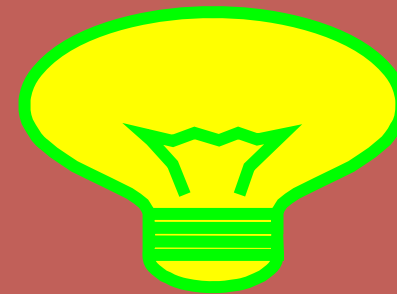
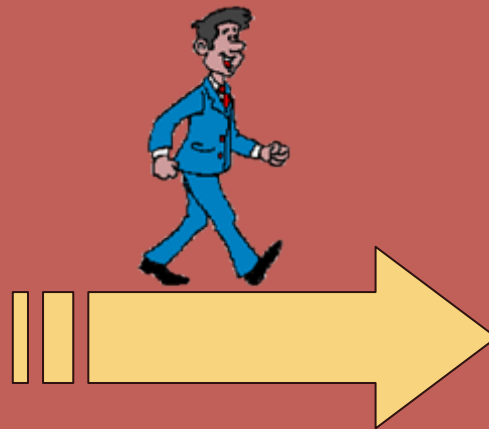

การวิจัย

“การค้นคว้าหาคำตอบ ข้อสงสัย หรือปัญหา อย่างมีระบบ เพื่อให้
ได้มาซึ่งคำตอบ/ความรู้ที่เชื่อถือได้”

ข้อสงสัย

ได้คำตอบ
ได้ความรู้

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research)

เป็นเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่นำแนวความคิด
และวิธีการ การวิจัยเชิงปฏิบัติการและการวิจัยแบบ
มีส่วนร่วม มาประยุกต์ใช้

กระบวนการ

PAR

กระบวนการมีส่วนร่วม พัฒนาของทุกฝ่าย

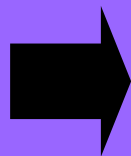
- ตัดสินใจอะไรเป็นปัญหา
- ต้องการทำอะไร
- แก้ปัญหาอย่างไร
- ลงมือทำ
- ประเมิน สรุป
- รับผล

กระบวนการ วิจัย

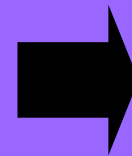
- กำหนดปัญหา
- ทบทวนข้อมูล
- ออกแบบ
- ศึกษาข้อมูล (เก็บ)
- วิเคราะห์
- สรุป เสนอแนะ
- รายงาน

ปฏิบัติการจริง

ปัญหาเริ่ม
จากชุมชน/องค์กร

วิเคราะห์
โดยชุมชน/องค์กร

แก้ไข
โดยชุมชน/องค์กร

การดำเนินงาน

ทีมวิจัย ประกอบด้วย

1. ทีมวิจัยจากส่วนกลาง: ภัคกัญญา โสภภีร์,
พายุห์ แก้วคุณ, สำราญ สารบรรณ
2. ทีมเขต: ชูสิทธิ์ นายอง , คณิงนิจ พิษฐานนท์
3. ทีมจังหวัด: ถาวร ชูพูล , ศิริขวัญ คงมนต์
4. ทีมอำเภอ: ราตรี ใจสะอาด , ละมัย ปลื้มใจ

บทบาทหน้าที่

กรม	เขต	จังหวัด	ชุมชน
<p>1.คัดเลือกทีมวิจัยระดับจังหวัด</p> <p>2.สนับสนุนทีมวิจัย</p> <p>3.ให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการวิจัยชุมชน</p> <p>4.จัดเวทีนำเสนอผลงานวิจัย</p> <p>5.สรุปบทเรียน</p>	<p>1.หาแหล่งข้อมูล</p> <p>•วิธีหาเครือข่าย/วัดฤดูบิ</p> <p>•กระบวนการทำงานวิจัย</p>	<p>1.กำหนดกิจกรรม</p> <p>2.จัดทำแผน</p> <p>3.สรุปบทเรียน</p> <p>4.คัดเลือกนักวิจัยระดับพื้นที่</p> <p>5.กำหนดโจทย์วิจัย</p> <p>6.พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน</p> <p>7.ผลิตภัณฑ์ที่เกษตรกรต้องการทำ</p> <p>8. ส่งเสริมวัดฤดูบิ</p>	<p>1.อยากทำผลิตภัณฑ์ตัวใหม่</p> <p>2.วัดฤดูบิไม่เพียงพอ</p> <p>โดยเฉพาะพริกหอม กระเทียม</p>

ผลความก้าวหน้าในการดำเนินกระบวนการวิจัย

- เวทีที่ 1 มีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานวิจัยและ
ประชุมร่วมกันระหว่างกรมฯ เขต จังหวัด และอำเภอ
- ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยแก่วิสาหกิจชุมชน
และได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับสมาชิกกลุ่มฯ

เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2550

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่ม

- วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจิกสูง ตั้งอยู่เลขที่ 11/2 ม.3 ต.ปากพลี อ. ปากพลี จ. นครนายก
- ความเป็นมา เกิดจากการรวมตัวกันของสตรีในหมู่บ้านจัดตั้งเป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เพื่อรับความรู้ด้านการแปรรูปและถนอมอาหาร หัตถกรรม ศิลปะประดิษฐ์ และอื่นๆ ประธานกลุ่มคือ นางบุญเรือน ปิ่นเกตุ
- มีสมาชิกจำนวน 30 ราย สมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คือทำนา ปลูกไม้ผล ทำไร่นาสวนผสม
- กิจกรรมของกลุ่มคือ การแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารเป็นรายได้เสริม ได้แก่ น้ำพริกต่างๆ และกระยาสารท
- ตลาดในการจำหน่ายทั้งในชุมชน ในจังหวัด และจังหวัดใกล้เคียง

ผลการวิเคราะห์กลุ่มฯ (SWOT)

จุดแข็ง (Strengths) :

1. กลุ่มมีความสามัคคี
2. ผลิตภัณฑ์คุณภาพคงที่
3. ชุมชนใช้ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม
4. มีการผลิตอย่างต่อเนื่อง

ผลการวิเคราะห์กลุ่มฯ (SWOT)

จุดอ่อน (Weaknesses) :

1. สมาชิกขาดความรู้ในเรื่องการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ
2. สมาชิกไม่มีความชำนาญในเรื่องการตลาด

โอกาส (Opportunities):

1. มีหน่วยงานให้การสนับสนุนอุปกรณ์/งบประมาณ
2. มีตลาดแน่นอน

อุปสรรค (Threats):

1. ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เนื่องจากราคาวัตถุดิบมีราคาสูง
2. การถูกโกงจากตลาดภายนอก(เมื่อเปิดตลาดใหม่)

ผลความก้าวหน้าในการดำเนินกระบวนการวิจัย

- เวทีที่ 2 วางแผนการดำเนินงานวิจัย และแบ่งบทบาทหน้าที่
- ทีมวิจัย ให้สมาชิกวิสาหกิจชุมชนร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน
 - มีการทบทวนเวทีที่ 1
 - ใช้คำถามว่า กลุ่มอยากเห็นอะไรและสมาชิกกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็น

เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2550

กระบวนการทำงานวิจัย

1. ร่วมกันวางแผนการปฏิบัติงาน และตั้งโจทย์การวิจัย
2. สํารวจข้อมูลเบื้องต้น
3. บันทึกเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สรุปบทเรียน
5. ใช้เครื่องมือ เช่น KM ขับเคลื่อนขบวนการกลุ่ม
6. วิเคราะห์ เสริมหนุน และปรับปรุง
7. สรุปผล
8. นำเสนอ

ผลความก้าวหน้าในการดำเนินกระบวนการวิจัย

 เวทีที่ 3 เพื่อให้สมาชิกวิสาหกิจชุมชนร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

- ก่อนจัดเวทีที่ 3 เจ้าหน้าที่ร่วมกันทบทวนการทำงานเวทีที่ 2
- คุณอำนวยได้ทบทวนเวทีที่ 2 เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน
- สมาชิกวิสาหกิจชุมชนได้ฝึกเป็นคุณลิขิต
- คุณอำนวยโยนคำถามสมาชิกอยากทำอะไร
- สมาชิกได้ร่วมกันคิดจำนวนการใช้วัสดุคืบ

ผลความก้าวหน้าในการดำเนินกระบวนการวิจัย

- เวทีย่อย เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2550 จัดทำแผนเพื่อนำเสนอ
ในเวทีที่ 4
- เวทีที่ 4 พิจารณาและสนับสนุนแผนปฏิบัติการ จำนวน 5
โครงการ เมื่อวันที่ 25-26 มิถุนายน 2550

คณะทำงานวิจัยประชุมก่อน-หลัง

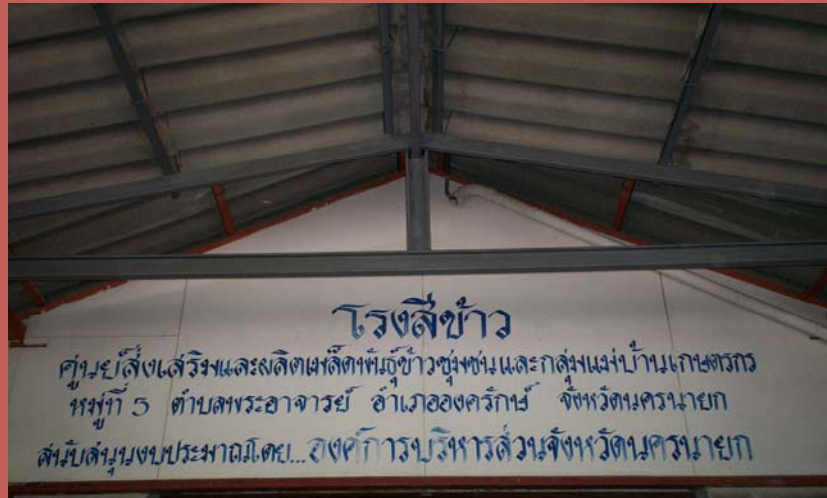

ภาพกิจกรรมการทำวิจัย PAR ในพื้นที่

การใช้ขบวนการ KM ในการขับเคลื่อนกระบวนการกลุ่ม

เวทีที่ 5 การศึกษาคุณภาพ ณ ศูนย์ส่งเสริมและผลิตภัณฑ์ข้าวชุมชน และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลพระอาจารย์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก

การสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องผลิตภัณฑ์และการตลาด

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรจิกสูง อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

หลักพื้นฐาน

- โจทย์วิจัยต้องมาจากชุมชน ผู้ที่เกี่ยวข้อง
- ชุมชน ผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องเป็นคนทำวิจัยเอง
- ต้องมีการปฏิบัติการเป็นส่วนสำคัญของงาน

ตัวตนหรือจุดยืนของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

“งานวิจัยท้องถิ่นมุ่งการเปลี่ยนคนที่เข้ามาได้ลงมือทำวิจัยจริงๆ เมื่อทำแล้วก็กลายเป็นคนใหม่ที่รู้จักชุมชนของตนเอง มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น ทักษะในการหาข้อมูลข่าวสาร มีความรู้แยกแยะข้อมูล และจัดกลุ่มข้อมูลได้ และในที่สุดแล้ว มีความสามารถที่จะเจรจาต่อรองและตัดสินใจบนความรู้ที่ดีที่สุดเท่าที่มีอยู่ และถ้าเกิดคนเช่นนี้มาก ๆ ก็จะกลายเป็นกลไกในการจัดการของท้องถิ่นที่จะอยู่คู่กับท้องถิ่นไปอีกนาน นี่คือหัวใจของงานวิจัยแบบที่เรียกว่า **research for empowerment**”

Par ง่ายนิดเดียว

- ทบทวนตัวเอง (ชัดเจน ชัดใจ)
- หาเพื่อน ร่วมทีม คนสนใจ
- ขยายแนวคิด **par**
- หาประเด็นที่น่าทำ
- ค่อยกับทีมงาน
- วิเคราะห์สถานการณ์ หาเรื่อง
- ยกร่างโครงการ
- เสวนา วิจารณ์ (ปรับโครงการ)

“อย่า”

- อย่าคิดว่าเป็นเรื่องงานปกติ
- อย่าปิดกั้นความคิดอิสระ
- อย่าคิดว่าคนอื่นเขาทำแล้ว
- อย่ามองว่าทำไปก็เสียเวลา ก็แค่นั้น อย่าด่วนสรุป
- อย่าคิดว่า **text** เป็น **bible** ที่สมบูรณ์แล้ว

แต่

จงมองว่าเป็นสิ่งที่น่าค้นหาและท้าทาย

